

นวัตกรรมการบริหารจัดการโรงเรียนวิถีพอเพียง

เพื่อพัฒนากทักษะอาชีพ และ Future Skills ของผู้เรียน
ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้วย WASH MODEL

โดย นายวัชรินทร์ กล้านรงค์ชาญ

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านแม่ดอกแดง

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1

โรงเรียนบ้านแม่ดอกแดง
ด.เชิงดอย อ.ดอยสะเก็ด จ.เชียงใหม่

1. วัตถุประสงค์และเป้าหมาย

- 1 พัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาด้วย WASH MODEL ให้เป็นระบบที่ครอบคลุมทั้งสถานศึกษา
- 2 ส่งเสริมและพัฒนาศูนย์ ให้สามารถออกแบบและจัดการเรียนรู้เชิงรุก บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้ากับทักษะอาชีพและ Future Skills
- 3 พัฒนาผู้เรียน ให้มีทักษะอาชีพ คุณธรรม และสมรรถนะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ผ่านการลงมือปฏิบัติจริง

นายวัชรินทร์ กล้านรงค์ชาญ
ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านแม่ดอกแดง

2. องค์ประกอบ WASH MODEL

W

Wisdom-Based Learning

(การจัดการเรียนรู้โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น)

การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนเข้าใจคุณค่าของภูมิปัญญาท้องถิ่น และนำไปประยุกต์ใช้สร้างอาชีพที่ยั่งยืน

A

Active Learning

(การจัดการเรียนรู้เชิงรุก)

การเน้นให้นักเรียนลงมือทำ คิด วิเคราะห์ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้วยตนเองมากกว่าการฟังบรรยายเพียงอย่างเดียว

S

Sufficiency Thinking

(การจัดการเรียนรู้โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง)

การปลูกฝังการคิดและดำเนินชีวิตบนพื้นฐานความพอประมาณ มีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกันที่ดี บนฐานความรู้และคุณธรรม

H

Holistic Learning

(การจัดการเรียนรู้อย่างครอบคลุม)

การมองผู้เรียนแบบองค์รวมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา และสังคม โดยบูรณาการทุกมิติเพื่อสร้างคนเก่ง ดี และมีความสุข

3. กระบวนการพัฒนา (PDCA)

P

ระยะที่ 1
ขั้นวางแผน
(Plan - P)

- ศึกษาสภาพบริบท วิเคราะห์ SWOT
- กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ แผนปฏิบัติการ
- พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

D

ระยะที่ 2
ขั้นปฏิบัติ
(Do - D)

- นำ WASH MODEL ไปใช้ในการบริหาร และจัดการเรียนรู้
- ดำเนินกิจกรรมหลัก 9 กิจกรรม
- ครูจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ (PBL)
- พัฒนาแหล่งเรียนรู้ด้านอาชีพ 9 ฐาน

ปลูกผัก เพาะเห็ด เลี้ยงงู ปลา กุ้ง ปลูกข้าว ปลูกผลไม้ และกิจกรรมอื่น ๆ รวม 9 ฐาน

C

ระยะที่ 3
ขั้นตรวจสอบและประเมินผล
(Check - C)

- นิเทศ ติดตามผล
- จัดกิจกรรม PLC
- สังเกตพฤติกรรม ประเมินพัฒนาการของผู้เรียน
- ประเมินความพึงพอใจ

A

ระยะที่ 4
ขั้นปรับปรุงและพัฒนา
(Act - A)

- นำผลประเมินมาประชุมร่วมกับผู้เกี่ยวข้อง คณะกรรมการสถานศึกษา และภาคีเครือข่าย
- ปรับปรุงองค์ประกอบของนวัตกรรม
- ขยายผลสู่โรงเรียนเครือข่าย

4. ผลการดำเนินงาน (ปีการศึกษา 2568)

พัฒนาการของผู้เรียน

ผู้เรียนผ่านเกณฑ์ทักษะอาชีพ

74.85% → 94.48%

ผู้เรียนมีระดับ Future Skills

72.39% → 93.25%

ผู้เรียนมีคุณลักษณะตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

96.32%

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ย (GPA)

2.81 → 3.32

- ผู้เรียนสร้างผลงานและผลิตภัณฑ์จากฐานการเรียนรู้รวม 18 ผลงาน

กิจกรรมอาชีพสร้างรายได้รวม 5,660 บาทต่อปี

เพื่อนำกลับมาพัฒนาการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

ด้านครูและสถานศึกษา

ครูเปลี่ยนบทบาทเป็นผู้ออกแบบการเรียนรู้ (Learning Designer)

- ครูร้อยละ 100 สามารถออกแบบการเรียนรู้แบบบูรณาการได้ตามเป้าหมาย

- เกิดวัฒนธรรมองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization) ผ่านระบบ PLC และการนิเทศภายใน

ความพึงพอใจและการยอมรับ

ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกกลุ่ม (ผู้เรียน ผู้ปกครอง ครู และ คณะกรรมการสถานศึกษา) มีความพึงพอใจต่อนวัตกรรมในระดับ

★★★★★

ได้รับยกย่องให้เป็นแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice)

ได้รับเกียรติบัตรการเสริมสร้างงานอาชีพ ตามนโยบาย Learn to Earn

ได้รับการรับรองเป็นโรงเรียนสิ่งแวดล้อมศึกษา เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

5. ปัจจัยความสำเร็จและข้อเสนอแนะ

ปัจจัยความสำเร็จ

- ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ชัดเจนและเป็นผู้ดำเนินการเปลี่ยนแปลง
- การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน (ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และภาคีเครือข่าย)
- การพัฒนาครูอย่างต่อเนื่องด้วยระบบ PLC
- การบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้ากับการเรียนรู้เชิงรุก
- การใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

- ควรขยายผลสู่โรงเรียนในเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง
- พัฒนาระบบติดตามประเมินผลเชิงคุณภาพอย่างเป็นระบบ
- ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อยกระดับการเรียนรู้วิชาชีพ
- เผยแพร่นวัตกรรมสู่สาธารณะเพื่อเป็นต้นแบบในการพัฒนาที่ยั่งยืน

“เรียนรู้คุณธรรม นำสู่ทักษะอาชีพ อย่างยั่งยืน”